

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 15.10.2024 г.
COM(2024) 459 final

2024/0251 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на срещите на участниците в Споразумението на ОИСР за официално подкрепяните експортни кредити във връзка с общите линии за поведение относно изискването за минимална първоначална вноска

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на срещите на участниците в Споразумението на ОИСР за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“) във връзка с представените в бъдеще от участници общи линии за поведение относно изискването за минимална първоначална вноска.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумение за официално подкрепяните експортни кредити

Споразумението представлява „джентълменско споразумение“ (с незадължителен характер), с което се цели да се осигури рамка за реда за ползване на официално подкрепяните експортни кредити. На практика това означава създаване на еднакви условия на конкуренция (при които конкуренцията се основава на цената и качеството на изнасяните стоки и услуги, а не на осигурените финансови условия) и премахване на субсидиите и изкривяванията на търговията във връзка с официално подкрепяните експортни кредити („официална подкрепа“). Споразумението влезе в сила през април 1978 г. и е с неограничен срок на действие.

Споразумението административно е заложено в ОИСР и получава подкрепа от секретариата на ОИСР. То обаче не е акт на ОИСР¹.

Европейският съюз — а не държавите членки — е участник в споразумението, което е транспонирано в правото на ЕО с Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г.² Поради това споразумението е правно обвързващо по силата на правото на Съюза.

2.2. Участници в споразумението

Понастоящем в споразумението има единадесет участници („участници в споразумението“): Австралия, Канада, Европейския съюз, Япония, Корея, Нова Зеландия, Норвегия, Швейцария, Турция, Обединеното кралство и Съединените щати.

Участниците в споразумението може да вземат решения за изменения на споразумението, включително за „общи линии за поведение“ в съответствие с глава IV, раздел 5 от споразумението. Решенията се вземат с консенсус, така че ако някой от участниците възрази, изменението на споразумението или съответната обща линия за поведение не може да бъдат приети.

Европейската комисия представлява Съюза за целите на вземането на решения, независимо дали на срещите на участниците в споразумението, или при писмените процедури.

Общата линия за поведение е инструмент по споразумението, който позволява на участниците по изключение да се отклонят от разпоредбите на споразумението — за конкретна сделка или временно за неопределен брой сделки. Процедурите за постигане на съгласие по общи линии за поведение са определени в членове 54—59 от

¹ Както е определено в член 5 от Конвенцията на ОИСР.

² Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45).

споразумението. Общите линии за поведение може да бъдат приети чрез писмена процедура посредством непредставяне на становище, тъй като се счита, че ако даден участник не представи становище, той приема предложението за обща линия за поведение. Същото се отнася и за участник, който уведомява, че няма позиция. Отговорите на предложение за обща линия за поведение трябва да бъдат представени в срок от 20 календарни дни с възможност за удължаване с осем календарни дни. Секретариатът на ОИСР по въпросите на експортните кредити има задължението да информира участниците за това дали общата линия за поведение е била приета, като договорената обща линия за поведение влиза в сила три календарни дни след това оповестяване.

2.3. Позиция, която трябва да се заеме от името на Съюза

През последните години бяха приети няколко общи линии за поведение във връзка с първоначалната вноска, изисквана от купувачите при подлежащи на правилата на споразумението сделки. На 5 ноември 2021 г. участниците приеха предложена от ЕС обща линия за поведение за намаляване на изискваната първоначална вноска на 5 % (спрямо изискваните 15 % съгласно член 11, буква а) от споразумението) и увеличаване на максималната официална подкрепа на 95 % от стойността на експортния договор (спрямо определените 85 % съгласно член 11, буква в) от споразумението). Мярката беше утвърдена от участниците като спешна и изключителна стъпка, необходима за реагиране на икономическия спад в резултат на свързаната с Covid-19 здравна криза. Срокът на действие на общата линия за поведение от 2021 г., който първоначално беше до 4 ноември 2022 г., бе удължен с още една година и съответно изтече на 4 ноември 2023 г.

На 14 декември 2023 г. участниците приеха по предложение на Обединеното кралство друга обща линия за поведение относно изискването за минимална първоначална вноска. Въпреки че основанието за гъвкавостта от периода на общата линия за поведение от 2021 г. вече не важеше, Обединеното кралство изтъкна, че към момента на предложението за обща линия за поведение за публичните/суверенните купувачи в държавите с ниски и средни доходи все пак съществуват специфични трудности по отношение на достъпа до финансиране, например повишени лихвени проценти и продължаващ инфлационен натиск. Общата линия за поведение, която се прилага до 13 декември 2024 г., обхваща официалната подкрепа за експортни кредити за сделки със суверенни/публични купувачи в държави от категория II, класифицирани в категории на държавния риск 5—7, включително, в съответствие с установеното в член 22 от споразумението. За такива сделки изискваните минимални първоначални вноски се намаляват на 5 % от стойността на експортния договор, а максималната официална подкрепа, която участниците може да предоставят, се увеличава на 95 %.

Предвид обективната необходимост Съюзът да може да действа експедитивно и гъвкаво на международно равнище при представяне на предложения за общи линии за поведение, Комисията предлага Съветът да й позволи да изготви позицията, която трябва да се приеме от името на Съюза на срещите на участниците в Споразумението на ОИСР за официално подкрепяните експортни кредити във връзка с предложените в бъдеще от участници общи линии за поведение относно изискването за минимална първоначална вноска. По-специално позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза, е да се отхвърли всяка предложена в бъдеще от участник в споразумението обща линия за поведение относно минималната първоначална вноска, при положение че общата линия за поведение е хоризонтална по своя характер и се прилага за повече от една конкретна сделка.

ЕС не счита, че почти постоянна промяна в определените в споразумението правила за първоначалната вноска следва да бъде постигната чрез непрекъснато подновяване на общите линии за поведение. Вместо това всяка такава промяна следва да бъде предмет на обсъждания между участниците. (Такива обсъждания бяха започнати през март 2023 г., като при тях ще бъдат разгледани всички параметри на всяка евентуална промяна на правилата на споразумението за първоначалната вноска. Подготвя се отделно предложение на Комисията за решение на Съвета за отразяване на такава постоянна промяна.)

Въз основа на това ЕС трябва да бъде в състояние да отхвърли бъдещите предложения за използване на процедурата за обща линия за поведение за допълнително удължаване на възможностите за гъвкавост. Като се отчита фактът, че контекстът на политиката както на международно равнище, така и на равнището на ЕС вероятно ще се промени с течение на времето, предлаганото решение ще се прилага за период от три години след приемането му, след което Съветът ще може да преразгледа установената в него политика.

3. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

3.1. Процесуалноправно основание

3.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на *позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението.*

Понятието *актове с правно действие* включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са *годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба*³.

3.1.2. Приложение в конкретния случай

Определените с обща линия за поведение правила заменят правилата на споразумението единствено за сделката или за определените в общата линия за поведение обстоятелства. Докато общите линии за поведение са с незадължителен характер за другите участници в споразумението, за ЕС те представляват актове с правно действие по силата на член 1 от Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета, в който се посочва, че *[н]асоките, които се съдържат в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“), се прилагат в Съюза. Текстът на споразумението е приложен към настоящия регламент.* Тъй като общите линии за поведение се договарят от участниците по предвидената в членове 54—59 от споразумението процедура с участието на секретариата на ОИСП по въпросите на експортните кредити, те също така

³ Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

представляват приети от международен орган актове по смисъла на член 218, параграф 9 от ДФЕС.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

3.2. Материалноправно основание

3.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза.

3.2.2. Приложение в конкретния случай

Основната цел и съдържанието на предвидения акт са свързани с общата търговска политика. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 207 от ДФЕС.

3.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 207, параграф 4, първа алинея от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от него.

4. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като актът на участниците в споразумението ще измени Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити, което представлява приложение II към Регламент (ЕС) № 1233/2011, е целесъобразно той да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* след приемането му.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на срещите на участниците в Споразумението на ОИСР за официално подкрепяните експортни кредити във връзка с общите линии за поведение относно изискването за минимална първоначална вноска

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Насоките, съдържащи се в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („споразумението“), бяха транспонирани, вследствие на което придобиха правно задължителен характер в Европейския съюз по силата на Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁴.
- (2) Общата линия за поведение е инструмент по споразумението, който позволява на участниците по изключение да се отклонят от разпоредбите на споразумението — за конкретна сделка или временно за неопределен брой сделки — например по отношение на минималната първоначална вноска съгласно член 11, буква а) от споразумението.
- (3) Участниците в споразумението („участниците“) вземат решения чрез писмена процедура за общи линии за поведение в съответствие с глава IV, раздел 5 от споразумението. Общите линии за поведение може да бъдат приети чрез писмена процедура посредством непредставяне на становище, тъй като се счита, че ако даден участник не представи становище, той приема предложението за обща линия за поведение. Същото се отнася и за участник, който уведомява, че няма позиция. Отговорите на предложение за обща линия за поведение трябва да бъдат представени в срок от 20 календарни дни с възможност за удължаване с осем календарни дни. Краткият срок за реагиране на предложение за обща линия за поведение, заедно с факта, че непредставянето на становище се счита за одобрение, обосновава необходимостта от рамково решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС.
- (4) Целесъобразно е да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза по отношение на общи линии за поведение, предложени от участниците в рамките на писмената процедура, тъй като след като бъдат договорени, предложените общи линии за поведение ще могат да окажат съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на Съюза по силата на

⁴ Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45).

Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета.

- (5) С оглед на установената съгласно споразумението ускорена процедура за приемане на този вид общи линии за поведение е в интерес на Съюза позицията в такива случаи да бъде експедитивно установена на равнището на ЕС, за да може Съюзът да упражнява ефективно правата си съгласно споразумението. Поради това с настоящото решение се въвежда ефективна и ускорена процедура за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза по отношение на всяка предложена в бъдеще от участник в споразумението обща линия за поведение относно минималната първоначална вноска, при положение че общата линия за поведение е хоризонтална по своя характер и се прилага за повече от една конкретна сделка.
- (6) ЕС не счита, че почти постоянна промяна в определените в споразумението правила за първоначалната вноска следва да бъде постигната чрез непрекъснато подновяване на общите линии за поведение. Вместо това всяка такава промяна следва да бъде предмет на обсъждания между участниците. Въз основа на това в настоящото решение се установява, че като общо правило ЕС следва да бъде в състояние да отхвърли бъдещите предложения за използване на процедурата за обща линия за поведение за допълнително удължаване на възможностите за гъвкавост, свързани с правилата за първоначалната вноска по член 11, буква а) от споразумението.
- (7) Ако по време на обсъжданията в работната група по експортните кредити към Съвета се стигне до заключението, че е целесъобразно да се направи отклонение от установената в настоящото решение позиция, Комисията винаги има възможност да представи предложение за решение на Съвета за определяне на позицията, която трябва да се приеме от името на Съюза и която се отклонява от установената в настоящото решение позиция. Действително, настоящото решение не засяга правото на Комисията да представи, включително по собствена инициатива, предложение за решение на Съвета за определяне на позицията, която трябва да се приеме от името на Съюза и която се отклонява от установената в настоящото решение обща позиция.
- (8) За да се гарантира, че Съветът е в състояние редовно да подлага на оценка и при необходимост да преразглежда изложената в настоящото решение политика, както и в духа на лоялното сътрудничество между институциите на Съюза, залегнало в член 13, параграф 2 от ДЕС, настоящото решение може да бъде периодично преразглеждано,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се приеме от името на Съюза в рамките на писмената процедура от участниците в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити по отношение на бъдещите предложения от други участници за общи линии за поведение относно изискването за минимална първоначална вноска, е да се отхвърли всяка представена в бъдеще от участник обща линия за поведение по отношение на изискването за минимална първоначална вноска съгласно член 11, буква а) от

споразумението, ако общата линия за поведение е хоризонтална по своя характер и се прилага за повече от една конкретна сделка.

Член 2

Достатъчно време преди всяка среща на участниците Комисията предава на работната група по експортните кредити към Съвета за обсъждане документ, съдържащ предложените общи линии за поведение в съответствие с посоченото в член 1, които се планира да бъдат обсъдени на тази среща.

Член 3

Настоящото решение се подлага на оценка и при необходимост се преразглежда от Съвета по предложение на Комисията най-късно три години след приемането му.

Член 4

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

То се прилага за период от три години след приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател